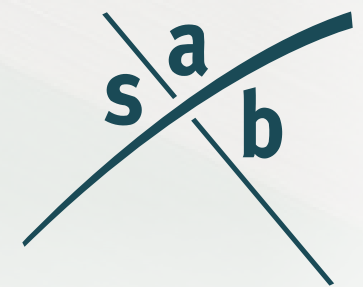

Landschappelijk inpassingsplan natuurcamping De Waterlinie

Schoonrewoerd, Diefdijk 21

SAB Adviseurs in ruimtelijke ontwikkeling | Datum: 3 december 2020 | Projectnummer: 200105

Inleiding

Aan de Diefdijk 21 in Schoonrewoerd (gemeente Vijfheerenlanden) liggen twee agrarische percelen, van elkaar gescheiden door een smalle watergang. Op het perceel aan de dijk, "Leerdam G 87" heeft een boerderij gestaan en op het achterliggende perceel, "Leerdam G 88", is nadat de agrarische werkzaamheden zijn beëindigd, korte tijd een illegaal roofvogelcentrum gevestigd. De boerderij is inmiddels gesloopt, de activiteiten van het roofvogelcentrum zijn sinds 2007 beëindigd en de grond ligt nu braak. De initiatiefnemer heeft het voornemen om op het perceel een woning met als nevenactiviteit een natuurcamping te realiseren.

Het beoogde programma voor dit erf bestaat uit een woning, een kleinschalige natuurcamping (maximaal 10 kampeerplaatsen), een bijgebouw met gastenverblijf en sanitair t.b.v. de camping, een bijgebouw voor privégebruik en voor opslag van de camping, een parkeerplaats met 10 plaatsen t.b.v. de camping, een groentetuin en een weide waar dieren gehouden kunnen worden. De initiatiefnemer wil dit programma realiseren op het perceel dat direct aan de Diefdijk ligt (Leerdam G 87). Het achterliggende perceel (Leerdam G 88) zal een natuurbestemming krijgen en is overgedragen aan het Zuid Hollands Landschap, die hier wandelpaden gaat aanleggen om het gebied toegankelijk te maken.

Om bovenstaand initiatief mogelijk te maken is een bestemmingsplanprocedure gestart, die de agrarische bestemming van het plangebied wijzigt. De gemeente Vijfheerenlanden, waartoe het plangebied behoort, heeft aangegeven dat een landschappelijke visie op de ontwikkeling belangrijk is. Het plangebied ligt namelijk in een landschappelijk waardevolle omgeving en bovendien loopt de Nieuwe Hollandse Waterlinie over het perceel.

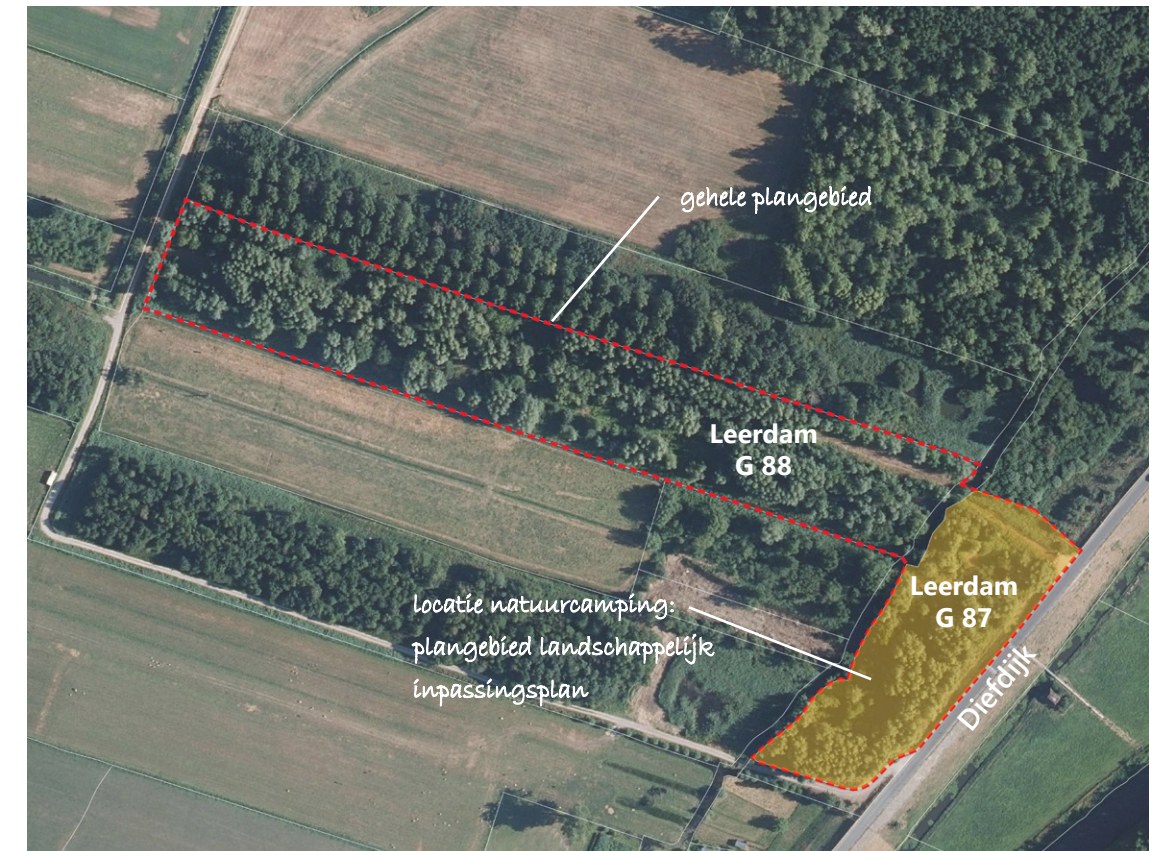
Dit landschappelijk inpassingsplan laat zien op welke wijze de natuurcamping ingepast zal worden in het landschap. We laten zien hoe het erf wordt vormgegeven, welke uitstraling wordt beoogd en welke landschapselementen worden toegevoegd.

Leeswijzer

In dit document komen allereerst de ruimtelijke karakteristieken van de omgeving van het plangebied aan bod. Vervolgens wordt het relevant ruimtelijk beleid behandeld, waarbij wordt ingegaan op het intergemeentelijk landschapskader en op het beleid ten aanzien van de Nieuwe Hollandse Waterlinie. Hierna volgt de inrichtingsschets met uitgangspunten voor het ontwerp en de maatregelen die genomen zullen worden om een goede landschappelijke inpassing te waarborgen.

» Luchtfoto van de huidige situatie

» Luchtfoto ingezoomd op het perceel

» Zicht op het perceel vanaf de Diefdijk

Ruimtelijke karakteristieken

Om een goede inrichtingsschets voor het perceel te kunnen opstellen, is het noodzakelijk de karakteristieken van het landschap beter te bestuderen.

Dijklandschap

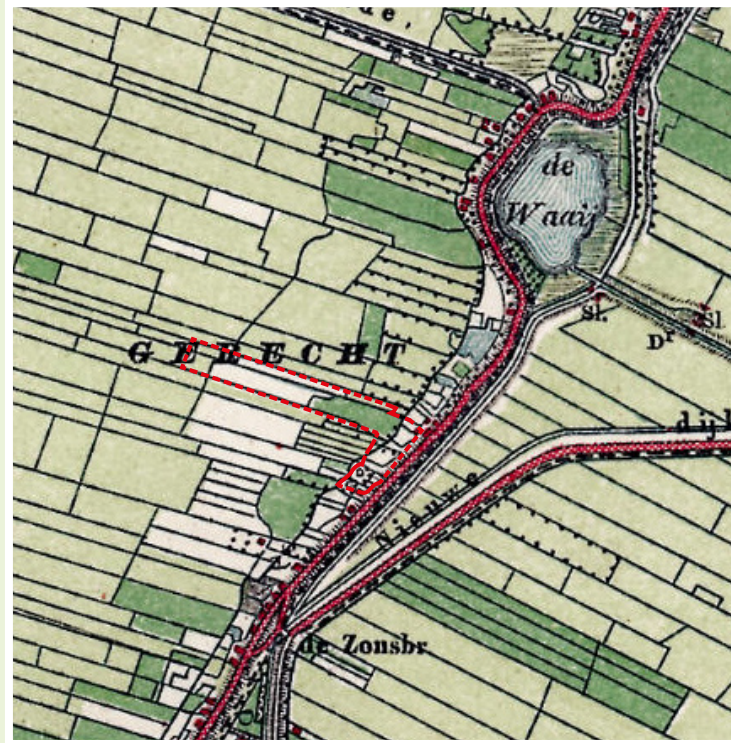
De Diefdijk is een dwarskade die in de 13^e eeuw is aangelegd om de Alblasserwaard en Vijfheerenlanden te beschermen tegen afstromend water uit de Betuwe. De dijkkring van Vijfheerenlanden werd daarmee gesloten. Vanaf de 18^e eeuw maakte de dijk onderdeel uit van de Hollandse Waterlinie en in de 19^e eeuw ging de dijk deel uitmaken van de vervanger hiervan: de Nieuwe Hollandse Waterlinie. Opvallend is de aanwezigheid van enkele wielen en kolken. Deze zijn ontstaan tijdens dijkdoorbraken.

Veenlandschap

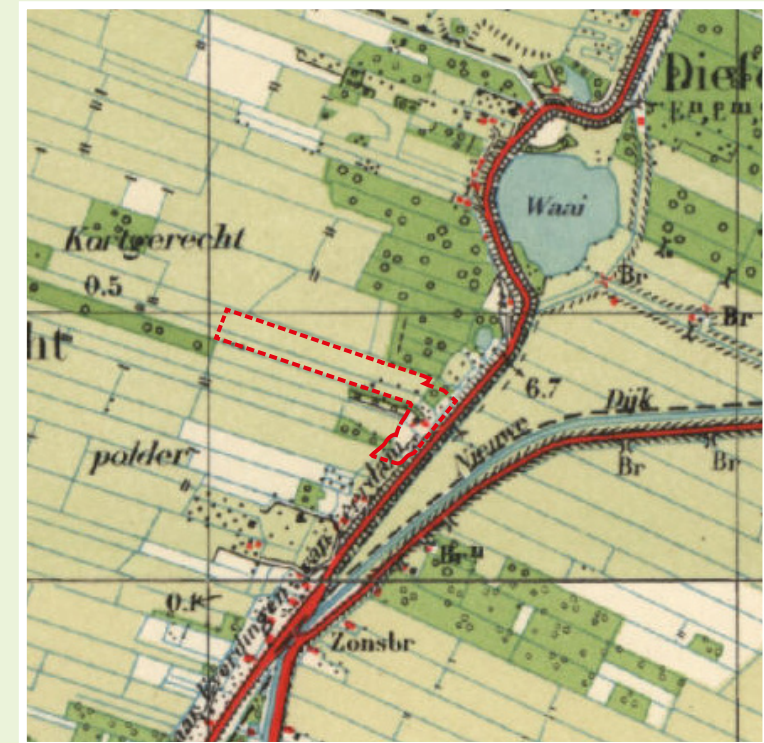
Het langgerekte verkavelingspatroon is ontstaan als gevolg van het ontginnen van de oorspronkelijke veengronden. Deze veenontginningen leidden tot de realisatie van meer landbouwgrond. In de loop der eeuwen zijn veel gronden langs de dijk lager komen te liggen, doordat zij zijn ontgrond ten behoeve van dijkonderhoud, -versterking en -herstel. Op de lagere gronden ontstonden moerassen, maar zijn ook hakhoutbosjes en grienden geplant. Dicht langs de dijk, veelal op de iets hoger gelegen gronden, zijn boomgaarden te vinden.

Bebouwing

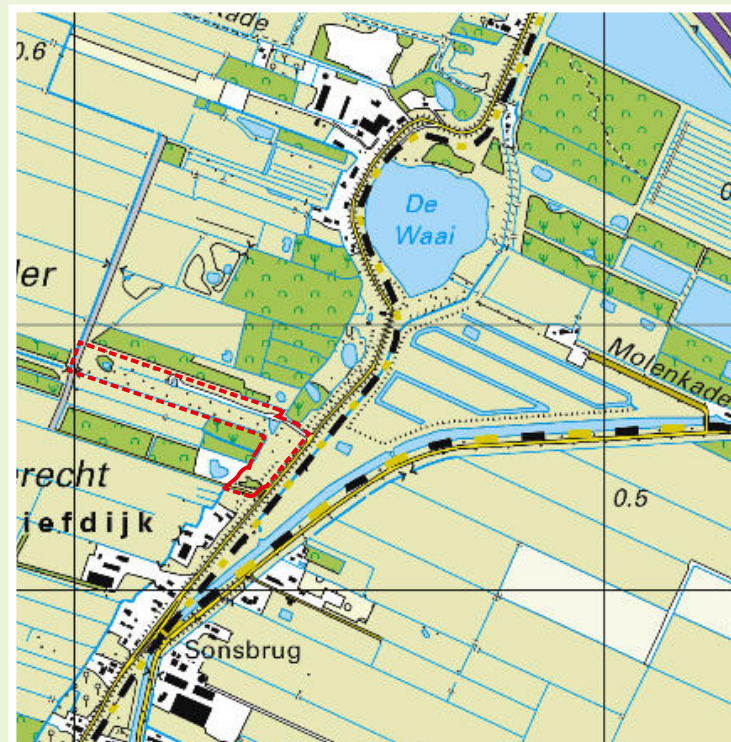
Op de topografische kaarten is goed te zien dat er al geruime tijd boerderijen en woningen langs de Diefdijk staan. In het plangebied heeft in de 20^e eeuw een boerderij gestaan. De hogere ligging van de grond direct aan de dijk (zie hoogtekaart) waar de woning heeft gestaan getuigt hiervan.

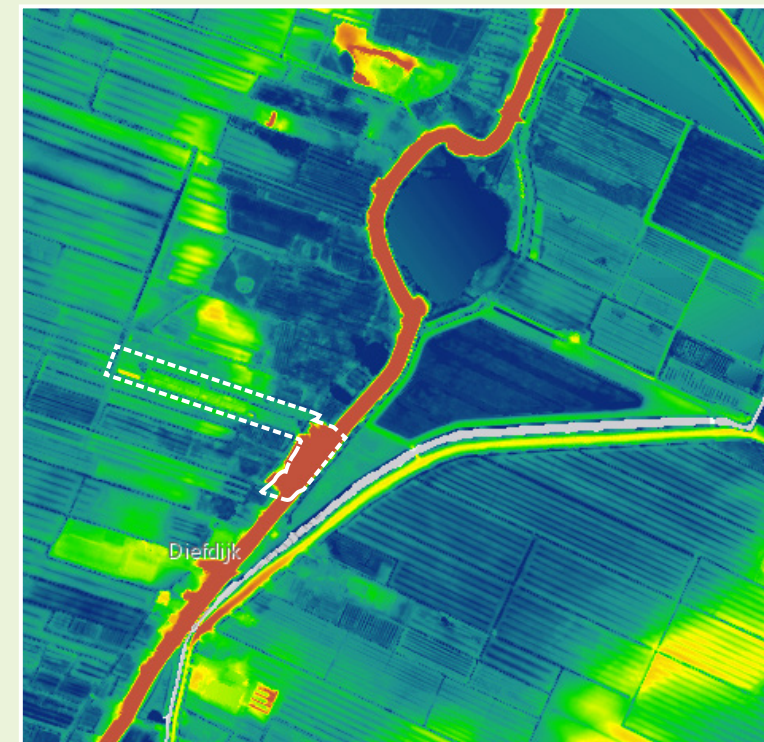
» Topografische kaart rond 1900 (bron: www.topotijdreis.nl)

» Topografische kaart rond 1950 (bron: www.topotijdreis.nl)

» Topografische kaart huidige situatie (bron: www.topotijdreis.nl)

» Hoogtekaart (rood is hoogst, donkerblauw is laagst) (bron: www.ahn.nl/viewer)

Karakteristieken van de erven

In de directe omgeving van het plangebied is - met name aan de westkant van de dijk - verspreide bebouwing langs de Diefdijk te vinden. Het gaat in alle gevallen om solitaire erven die van elkaar gescheiden worden door groene ruimtes met een gebruik in de vorm van weidegrond of natuurgrond (opgaande beplanting).

De erven zijn zodanig van opzet dat de hoofdgebouwen het dichtst bij de dijk staan en de bijgebouwen altijd daar achter. De hoofdgebouwen bestaan allen uit één bouwlaag met een kap. De hoofdgebouwen hebben een gevarieerde uitstraling, maar passen allen goed in deze omgeving. Gemeenschappelijke kenmerken zijn:

- alle woningen oriënteren zich op de dijk (en soms ook nog op een andere zijde);
- de woningen hebben een eenvoudige hoofdvorm;
- alle woningen bestaan uit één laag met een hoge kap;
- de woningen hebben een zadeldak (soms met wolfseinde of steekdak), T-dak of mansardedak, allen met een dakoverstek;
- de woningen hebben een landelijke uitstraling: ze zijn vervaardigd in baksteen of wit pleisterwerk, het kleurgebruik is terughoudend, details als houten luiken zijn regelmatig te vinden en kappen bestaan uit dakpannen of riet.

De bijgebouwen/schuren zijn altijd lager dan de hoofdgebouwen en zijn ook allen voorzien van een kap. Grotere bijgebouwen staan overwegend dwars op de dijk, waardoor de erven een compacte uitstraling hebben.

Ontsluiting van de erven vindt voornamelijk plaats via een afrit evenwijdig aan de dijk, die onderaan de dijk uitkomt op een centrale plaats op het erf. Parkeren gebeurt op op het erf, achter de bebouwing en uit het zicht van de weg.

De erven zijn rijk aan erfbeplanting. Aan de dijkzijde zijn veel boomgaarden te vinden en daarnaast staan er houtsingels en diverse bomen op en langs de erven.

» Diefdijk 20 (bron: www.googlemaps.nl)

» Diefdijk 19 (bron: www.googlemaps.nl)

» Diefdijk 15 (bron: www.googlemaps.nl)

» Diefdijk 22 (bron: www.googlemaps.nl)

» Diefdijk 27 (bron: www.googlemaps.nl)

» Diefdijk 26 (bron: www.googlemaps.nl)

Uitgangspunten intergemeentelijk landschapskader

De gemeenten Giessenlanden, Leerdam en Zederik hebben in 2011 een gezamenlijk landschapsplan opgesteld en vastgesteld: het Integraal Landschapskader “Landschap in Beeld - Giessen, Linge, Zouwe”. Met dit kader wilden de betrokken gemeenten de landschappelijke, cultuurhistorische en natuurlijke kernkwaliteiten van het gebied versterken. Hoewel de voormalige gemeente Leerdam nu is opgegaan in de gemeente Vijfheerenlanden, is dit landschapskader nog steeds van toepassing op het plangebied.

Het plangebied ligt in het deelgebied “Diefdijk” aan een karakteristiek dijklint en in het veenweidelandschap, dat wordt gekenmerkt door een langgerekte, rationele slagenverkaveling.

Uitgangspunten dijklint Diefdijk

Voor de Diefdijk, waaraan het plangebied ligt, geeft het Landschapskader de volgende uitgangspunten (alleen die uitgangspunten die van toepassing zijn op het plangebied worden hier genoemd):

- behouden van oorspronkelijke elementen en kenmerken als historische langhuisboerderijen aan de dijk, meidoornhagen en boomgaarden/bosjes op de stroomruggen;
- erven aan de dijk hebben een grote onderlinge afstand - waarmee het zicht op de polders wordt behouden en het groene karakter wordt geborgd - en steken niet te ver het landschap in;
- nieuwe bebouwing moet passen bij omliggende bebouwing wat betreft ligging t.o.v. de dijk, maat en schaal;
- woonvolumes zijn uitgevoerd in boerderijstijl die passend is bij de oude, grotere boerderijen en hebben een inhoudsmaat van 750-800 m³*;
- erven worden omkaderd met beplanting, waardoor bijgebouwen passen in het open landschap;
- behouden en versterken natuurfuncties.

Uitgangspunten voor de toepassing van beplanting

De visie gaat uit van de toepassing van gebiedseigen landschapselementen. Karakteristieke erfbeplanting in Vijfheerenlanden zijn knotwilgen of elzensingels langs kavelgrenzen, knotwilgen bij de entree van de kavels, leilinden voor de woning, fruitbomen op het voorerf en hakhoutbosjes op achterliggende percelen.

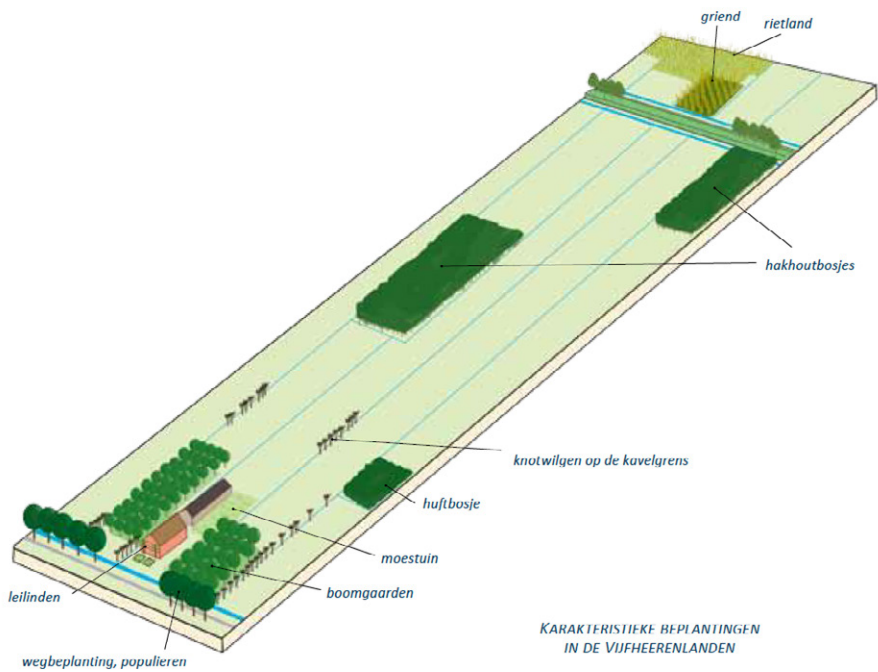
**De initiatiefnemer heeft in 2019 met de gemeente besproken dat de oppervlakte van de woning, incl. gastenverblijf, maximaal 1.300 m³ zou mogen bedragen. Dit was gebaseerd op de inhoudsmaat van de boerderij die op deze locatie heeft gestaan. Er zal nu geen gastenverblijf meer worden gerealiseerd, waarmee de maximale inhoudsmaat op 1.000 m³ uitkomt. Dit is dus groter dan de maat die in het Landschapskader wordt genoemd, maar alsnog passend in de omgeving gezien het feit dat de inhoud van de oude boerderij(woning) ook 1.300 m³ bedroeg.*

» Uitsnede landschapsvisie (bron: Integraal landschapskader, 2011)

» Visie dijklinten (bron: Integraal landschapskader, 2011)

» Karakteristieke beplantingen in de Vijfheerenlanden (bron: Integraal landschapskader, 2011)

Aandachtspunten

- ➔ Behouden van zicht op polders en water.
- ➡ Behouden ruimte tussen verschillende erven, wat bijdraagt aan het groene karakter.
- 🌳 Behouden en versterken (laagstam-) fruitboomgaarden op de stroomruggen.
- 🌿 Versterken omkadering erven door beplantingen waardoor schuren passen in het open landschap.
- 🏡 Behouden en herstellen historische boerderijen.
- ✗ Reguleren nieuwe bebouwing achter op de compacte erven, binnen de kavelstructuur en bestaande afstand tot talud, niet te ver van de dijk.
- 🌳 Behouden en versterken natuurfuncties en recreatief medegebruik in de uiterwaarden.

Uitgangspunten Nieuwe Hollandse Waterlinie

Erfgoed van nationaal belang

De Diefdijk maakte in de 19^e eeuw deel uit van de Nieuwe Hollandse Waterlinie, wat tot de categorie "erfgoed van uitzonderlijk nationaal belang" wordt gerekend. De bescherming van deze erfgoederen, waartoe de waterlinie behoort, wordt juridisch geregeld in het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro). Met betrekking tot de Nieuwe Hollandse Waterlinie staan hierin de volgende kernkwaliteiten genoemd:

- het unieke, in samenhang met het landschap ontworpen negentiende en twintigste-eeuwse hydrologische en militairverdedigingssysteem [...];
- grote openheid;
- groen en overwegend rustig karakter.

Provinciaal beleid

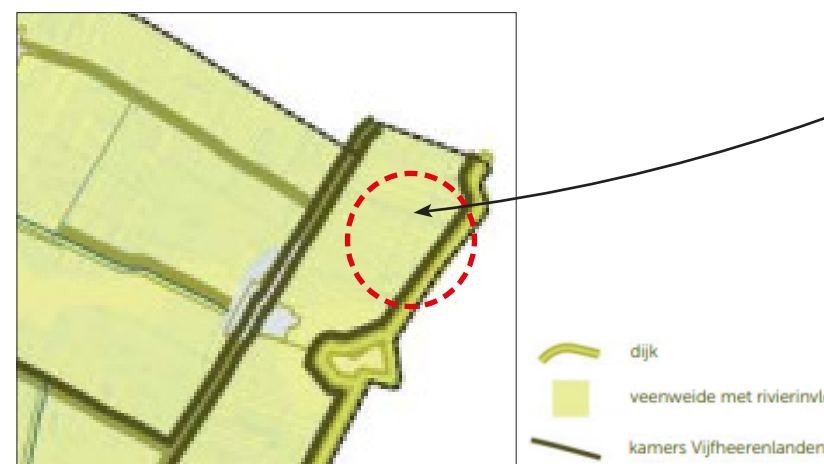
Op grond van het Barro hebben de provincies opdracht om voor alle erfgoederen de kernkwaliteiten verder uit te werken en dit op te nemen in de provinciale verordening. In verband met de overgangperiode van de nieuwe gemeente Vijfheerenlanden is op het plangebied nu nog de Verordening Ruimte 2014 (geconsolideerd) van de provincie Zuid-Holland van toepassing. Daarin maakt de Nieuwe Hollandse Waterlinie - en daarmee ook het plangebied - onderdeel uit van het kroonjuweel cultureel erfgoed. Hiervoor geldt dat nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen moeten passen binnen de bestaande gebiedskwaliteit en dat de ruimtelijke kwaliteit per saldo ten minste gelijk moet blijven, o.a. door een zorgvuldige inbedding in de omgeving en door rekening te houden met de relevante richtpunten van de kwaliteitskaart.

Uit de kwaliteitskaart blijkt dat het plangebied in het waterrijke veenweidegebied ligt. De ruimtelijke kwaliteit is verder uitgewerkt in het gebiedsprofiel Alblasserwaard-Vijfheerenlanden (2012) dat de status heeft van een handreiking ruimtelijke kwaliteit. In dit gebiedsprofiel wordt de herkenbaarheid van de Diefdijk als dijklint en als identiteitsdrager van Zuid-Holland (als onderdeel van de Nieuwe Hollandse Waterlinie) benoemd. De waarde van het complex ligt in de functie van waterkering en liniedijk, de aanwezigheid van wielen en het fort en de relatie met het achterliggende, regelmatig verkavelde landschap. Richtlijnen voor het behoud van de uitzonderlijke kwaliteit zijn:

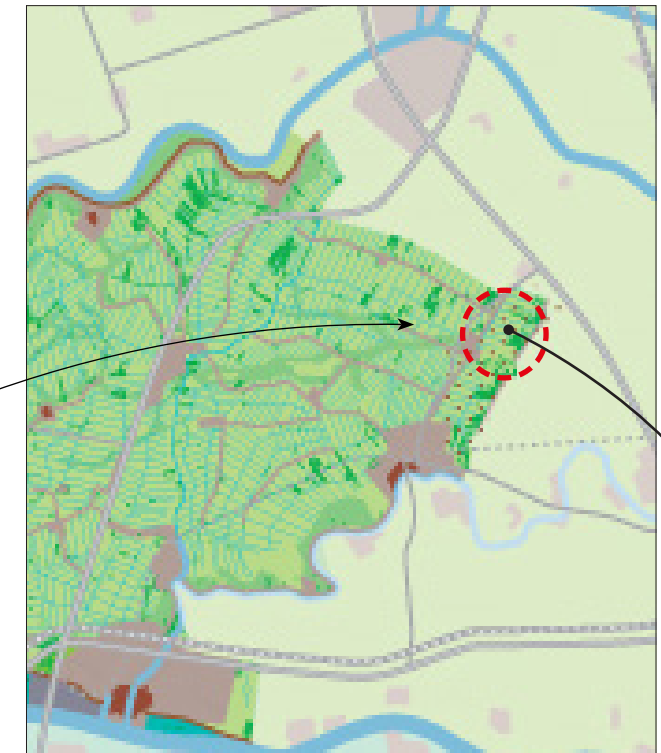
- Behouden van de samenhang tussen alle onderdelen van dit ensemble: poldergrenzen, kavelstructuur, diefdijk, grienden, waterlopen, wielen en fort met schootsveld.
- Bewaren van de openheid in de polders waardoor de zichtrelatie van de dijk naar het landschap blijft bestaan.
- Behouden van het bestaande profiel van de dijk als inzet bij dijkversterkingen.
- In stand houden van de griendcultuur op de drassige laagten langs de Diefdijk.
- Herkenbaar houden van oude paadjes waarover met kruiwagens de klei werd afgevoerd voor dijkophogingen. Deze zijn zichtbaar als smalle kades vanaf de dijk de polder in.

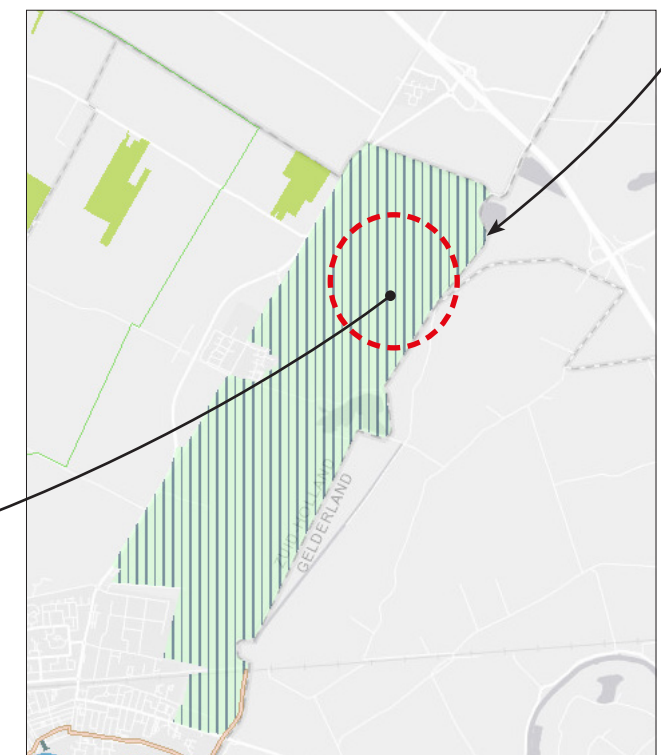
» Ligging Nieuwe Hollandse Waterlinie
(bron: Besluit algemene regels ruimtelijke ordening, 2018)

» Ambitiekaart gebiedsprofiel Alblasserwaard-Zuidheerenlanden (bron: Gebiedsprofiel Alblasserwaard-Vijfheerenlanden, 2012)

» Ligging plangebied binnen de kwaliteitskaart
(bron: Verordening Ruimte Provincie Zuid-Holland, 2014)

» Deelkaart kwaliteitskaart: ligging plangebied binnen kroonjuweel cultureel erfgoed Nieuwe Hollandse Waterlinie / Diefdijk (bron: Verordening Ruimte Provincie Zuid-Holland, 2014)

Inrichtingsschets

Uitgangspunten van het ontwerp

Het programma van dit erf bestaat uit een woning, een kleinschalige natuurcamping (maximaal 10 kampeerplaatsen), een bijgebouw met gastenverblijf en sanitair t.b.v. de camping, een bijgebouw voor privégebruik en voor opslag van de camping, een parkeerplaats met 10 plaatsen t.b.v. de camping, een groentetuin en een weide waar dieren gehouden kunnen worden. Met dit programma kan het groene en rustige karakter van het erfgoed Nieuwe Hollandse Waterlinie worden behouden. Het ontwerp sluit bovendien goed aan bij de karakteristieken van het landschap, waarin beboste en open percelen elkaar afwisselen langs de Diefdijk. Dit perceel was ooit open en bebouwd, is daarna verwilderd en bebost geraakt en zal nu weer een meer open uitstraling krijgen.

De bebouwing vormt gezamenlijk een compact erf, waardoor de zichtrelatie naar het achterliggende landschap blijft bestaan. De woning en bijgebouwen worden als een compact ensemble geplaatst en hebben gezamenlijk de uitstraling van een boerenerf. Daarmee past het goed bij de omliggende erven aan de Diefdijk.

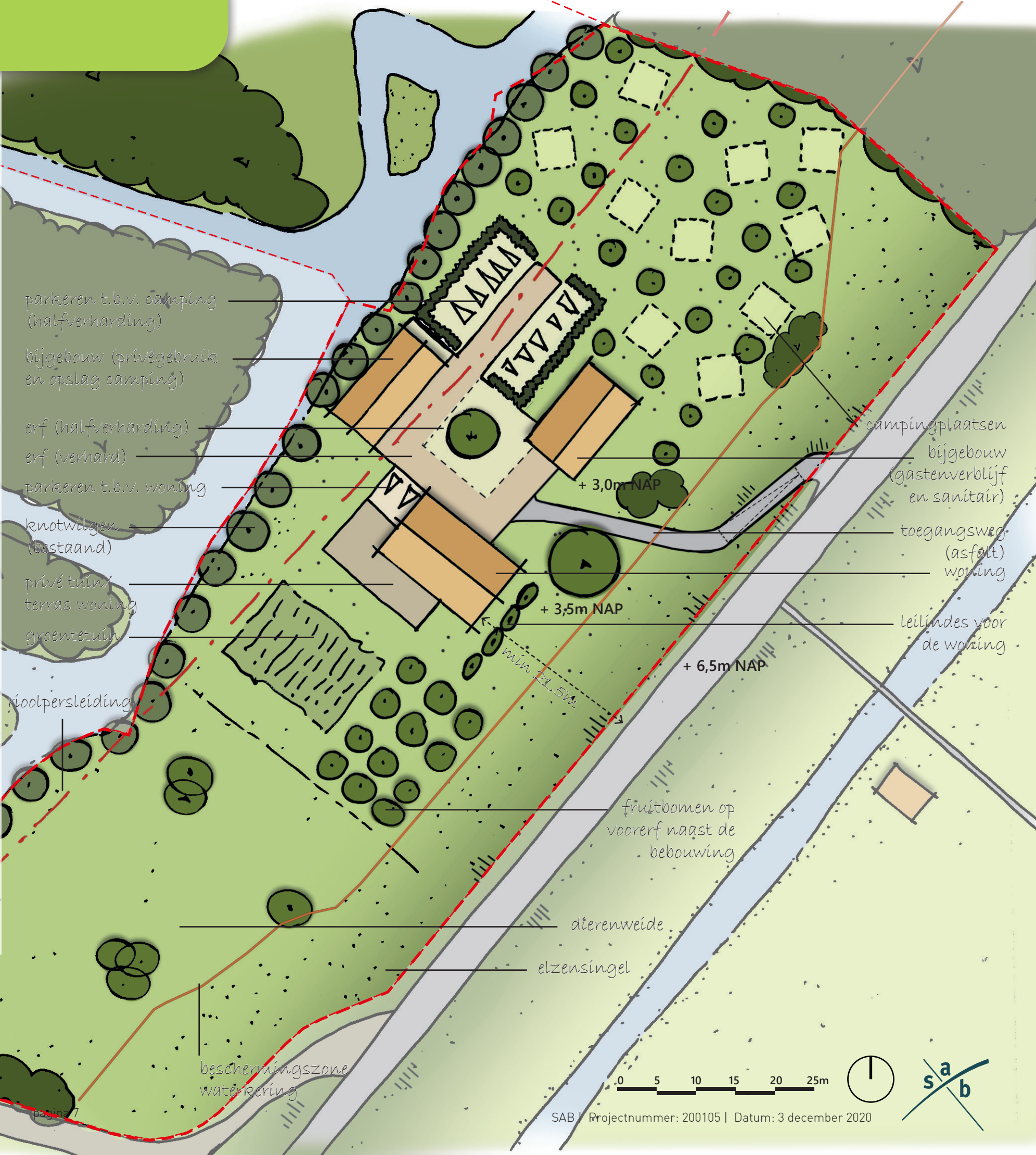
De bebouwing krijgt een landelijke uitstraling die past in de omgeving. De woning vormt in zijn uitstraling duidelijk het belangrijkste gebouw. De bijgebouwen passen bij de architectuur van de woning, maar zijn er qua uitstraling duidelijk ondergeschikt aan. De maat en schaal van de nieuwe bebouwing sluit aan bij de bebouwing in de omgeving.

De beplanting op het erf is streekeigen en passend bij de karakteristieke erfbeplanting van Vijfheerenlanden zoals: knotwilgen en elzensingels langs de kavelgrens, leilinden voor de woning en fruitbomen op het voorerf. In de beschermingszone van de waterkering is geen opgaande beplanting aanwezig.

Op de volgende pagina is het profiel van de Diefdijk met nieuwe toegangsweg uitgewerkt. Daarna volgt de gewenste sfeer, uitstraling en beeldkwaliteit van de bebouwing en het erf.

Uitstraling van bebouwing en erf

Op pagina 9 en 10 wordt inzicht gegeven in de beeldkwaliteitseisen die gelden voor de bebouwing en het erf.

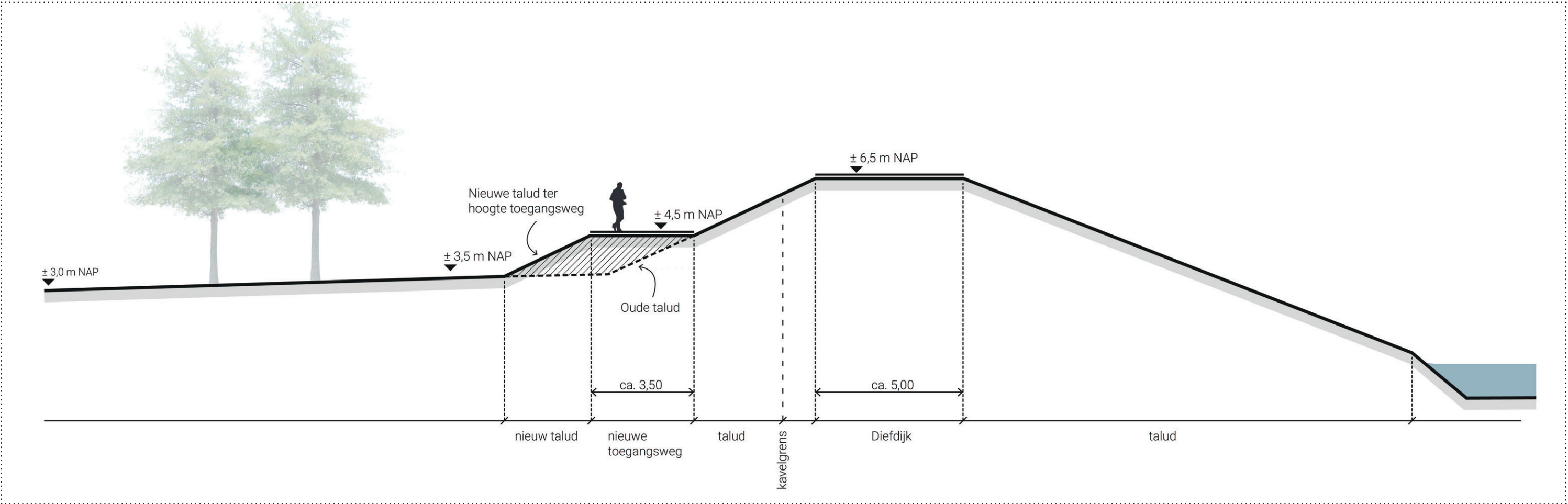

Profiel toegangsweg

Een nieuwe toegangsweg vanaf de dijk maakt het terrein toegankelijk. Vanwege de hoogteverschillen (de dijk ligt op ca. +6,5m NAP en het perceel op ca. +3,5m NAP), zal deze toegangsweg parallel langs de dijk komen te liggen. Daarbij verandert het huidige dijkta­lud ter hoogte van de toegangsweg (zie profiel). De nieuwe weg heeft een smal profiel van ca. 3,5 meter. Onderaan de helling buigt de weg af naar het erf.

» Locatie van het profiel van de toegangsweg

» Profiel ter hoogte van de toegangsweg

Beeldkwaliteit van de bebouwing

Onderstaande beeldkwaliteitseisen vormen het kader voor de ontwikkeling van de bebouwing: een vrijstaande woning en twee bijgebouwen.

Bouwmassa

- Alle gebouwen hebben een rechthoekige hoofdvorm en bestaan uit één bouwlaag met een eenduidige kap.
- De woning heeft een zadeldak (evt. met wolfseinde) met een dakhelling van minimaal 30 en maximaal 60 graden.
- Bijgebouwen hebben een zadeldak met een dakhelling die aansluit bij de dakhelling van de woning.
- De woning heeft een goothoogte van maximaal 6 meter en nokhoogte van maximaal 10 meter. De inhoud van de woning bedraagt maximaal 1.000 m³.
- De bijgebouwen hebben een goothoogte van maximaal 3 meter en een nokhoogte van maximaal 7 meter. De oppervlakte van de bijgebouwen bedraagt maximaal 125 m².

Rooilijn en plaatsing op de kavel

- De woning en bijgebouwen worden als ensemble geplaatst en hebben gezamenlijk de uitstraling van een boerenerf. De rooilijn van de bijgebouwen ligt gelijk aan of achter de rooilijn van de woning.
- Om het erf een compacte opzet te geven oriënteert de woning zich met de korte zijde op de openbare weg.
- De afstand tussen de woning en de kruin van de dijk bedraagt minimaal 21,5 meter.

Detaillering

- De architectuurstijl is geïnspireerd op de architectuur van de (oude) boerderijen aan de Diefdijk, maar kan een eigentijdse interpretatie daarvan zijn. Nevenstaande inspiratiebeelden laten hier voorbeelden van zien.
- De uitstraling van de bijgebouwen past bij de architectuur van de woning, maar is daar duidelijk ondergeschikt aan.
- De kappen hebben goed gedetailleerde dakbeëindigingen (dakoverstek en goot).
- Dakkapellen en openingen van het dakvlak sluiten qua vormgeving aan bij de bouwstijl. Bijgebouwen hebben geen dakkapellen en openingen van het dakvlak.
- Indien zonnepanelen op het dakvlak worden toegepast, zijn deze qua uitstraling passend bij het dak (geïntegreerd in de dakpannen of als niet-spiegelende panelen).

Materiaal- en kleurgebruik

- Materialen en kleuren zijn traditioneel en terughoudend. Gevels worden in hoofdzaak uitgevoerd in rood-bruine baksteen, (donker gebeitst) hout of wit pleisterwerk.
- Accenten in glas of hout zijn mogelijk.
- Daken worden uitgevoerd met matte, gebakken dakpannen of met riet.

voorbeeld uitstraling bijgebouw

» Inspiratiebeelden bebouwing

Onderstaande beeldkwaliteitseisen vormen het kader voor de erfinrichting.

Verharding en parkeren

- De toegangsweg vanaf de dijk past bij de toegangswegen in de omgeving: hij ligt evenwijdig aan de dijk en komt onderaan de dijk direct uit op het erf. De toegangsweg bestaat uit asfalt.
- De uitstraling van de erfverharding rondom de woning en de bijgebouwen past bij de landelijke omgeving. Dit betekent dat de erfverharding deels of grotendeels uit halfverharding (split of grind) bestaat.
- Overige verharding (paden op het campinggedeelte en naar de dierenweide) zijn onverhard (gras) of halfverhard (split of grind). Dit geldt ook voor de parkeerplaats voor de camping.
- Er worden 2 parkeerplaatsen op het eigen erf gerealiseerd ten behoeve van de woning.
- Parkeren gebeurt zoveel mogelijk uit het zicht van de openbare weg.

Groen en erfafscheidingen

- De structuur van het boerenerf wordt niet alleen zichtbaar in de positionering en vormgeving van de bebouwing, maar ook in de inrichting van het erf:
 - Het voorerf van de woning (tussen woning en dijk) hoort qua uitstraling duidelijk bij de woning en wordt ingericht als gazon of siertuin met lage beplanting en eventueel enkele solitaire bomen of leibomen. Solitaires die goed op een boerenerf passen zijn bijv. kastanje, eik, noot, treurwilg of linde. Ook leilinden voor de woning passen hier goed.
 - Het voorerf tussen de bijgebouwen en de dijk heeft een eenvoudiger uitstraling dan het voorerf voor de woning. Leilinden voor de bijgebouwen zijn niet wenselijk.
 - Op het voorerf naast de bebouwing passen hoogstam fruitbomen goed.
 - Een groentetuin wordt naast of achter de bebouwing gerealiseerd en wordt afgeschermd met een haag.
- Op het campinggedeelte zijn bomen ruim aanwezig. Dit kan in de vorm van kleine bosjes of fruitbomen.
- De zuidelijkwestelijke erfgrans wordt beplant met een elzensingel. Deze zorgt voor een groene afronding van het erf en ook voor beschutting in de dierenweide.
- Langs de waterkant aan de westzijde staat in de huidige situatie al een bomenrij van knotwilgen. Deze worden behouden. Door deze knotwilgen - zonder onderbegroeiing - hier te laten staan, is een doorkijk naar de achtergelegen polder- en natuurgebieden mogelijk. Zo houdt het perceel een zichtrelatie met de omliggende percelen.
- Op de volgende bladzijde is een indicatie van de locatie en plantwijze van de beplanting aangegeven.

siertuin en leilinden voor de woning

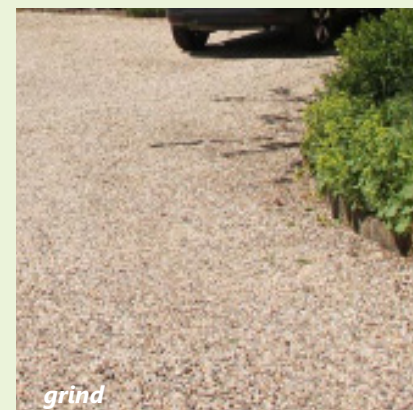
fruitbomen op het voorerf naast de bebouwing

appelboom

groene inrichting boerenerf

grind

halfverharding op het erf

notenboom

knotwilgen langs het water

elzensingel langs dierenweide

bomen op het campingterrein

» Inspiratiebeelden erfinrichting

Beplantingsvoorstel

Onderstaande tabel geeft een indicatie van de aan te planten soorten op het terrein en de plantwijze:

Soort	Aantal/plantwijze
Tilia cordata (winterlinde)	1 boom centraal op het erf
Carpinus betulus (haagbeuk)	5 per meter, in 2 rijen (afstand tussen rijen 0,40 meter)
Diverse fruitbomen (bijv. peer, appel, kers) bij kampeerplaatsen	verspreid aanplanten met voldoende ruimte voor kampeerplekken
Viburnum opulus (Gelderse roos)	1,25 x 1,25 meter, in driehoeksverband aanplanten
'Tillia europaea 'Pallida''(leilinde)	3 á 4 stuks langs voorgevel
Salix alba (knotwilg)	1 per 6 meter langs sloot
Fraxinus excelsior (es)	Verspreid enkele bomen aanplanten
Aesculus hippocastanum (paardenkastanje)	Verspreid enkele bomen aanplanten
Alnus glutinosa (zwarte els)	1,25 x 1,25 meter, in driehoeksverband
Bloemenmengsel voor biodiversiteit, bijv. zadenmengsel van Cruydt Hoeck voor vochtige gronden	Zadenmengsel met diverse soorten inzaaien

